

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2022-3-060 (Devralma)
Karar Sayısı : 22-50/742-307
Karar Tarihi : 03.11.2022

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE
Üyeler : Ahmet ALGAN (İkinci Başkan), Şükran KODALAK,
Hasan Hüseyin ÜNLÜ, Ayşe ERGEZEN,
Cengiz ÇOLAK, Berat UZUN

B. RAPORTÖRLER : Dr. Hakan Deniz KARAKOÇ, Gamze GÜNDÜZ HALICI,
Oğuzhan ÇİFÇİ

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN

: - Eni Algeria Exploration B.V.
Temsilcileri: Av. M. Togan TURAN, Av. Gamze BORAN
Orjin Maslak Eski Büyükdere Cad. No:27 K:11 Maslak
34485 İstanbul

- (1) **D. DOSYA KONUSU:** British Petroleum, Equinor ASA ve Société nationale pour la recherche, la production, le transport, la transformation, et la commercialisation des hydrocarbure s.p.a. tarafından ortak kontrol edilen In Salah Gas Limited ve In Salah Gas (Services) Limited'te British Petroleum'a kontrol hakkı sağlayan hisselerin, Eni Algeria Exploration B.V. tarafından devralınması işlemi.
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu kayıtlarına 06.10.2022 tarih, 31823 sayı ile giren ve eksiklikleri 21.10.2022 tarih, 32365 sayı ile tamamlanan bildirim üzerine düzenlenen 31.10.2022 tarih ve 2022-3-060/Öİ sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda özetle, dosya konusu işleme izin verilmesinde sakınca bulunmadığı ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

- (4) Başvuruda; British Petroleum'un (BP) tam işlevsel bir ortak girişim olan In Salah Ortak Girişimi¹'nde kontrol hakkı sağlayan hisselerinin, Eni Algeria Exploration B.V (Eni Algeria) tarafından devralınması işlemine izin verilmesi talep edilmektedir.
- (5) Bildirim konusu işlem öncesinde devre konu In Salah Ortak Girişimi, BP, Société nationale pour la recherche, la production, le transport, la transformation, et la commercialisation des hydrocarbure s.p.a. (Sonatrach) ve Equinor ASA (Equinor) tarafından ortak kontrol edilmektedir.
- (6) Bildirime konu işlemin temelini, BP ve Eni Algeria arasında 06.09.2022 tarihinde imzalanan Hisse Alım Sözleşmesi² oluşturmaktadır. Hisse Alım Sözleşmesi uyarınca Eni Algeria BP'den;

¹ In Salah Gas Limited ve In Salah Gas (Services) Limited birlikte In Salah Ortak Girişimi'ni oluşturmaktadır.

² Bildirim formunda, başvuru konusu işlemin Sonatrach ve Equinor'un In Salah Ortak Girişimi'ndeki kontrol sağlayan haklarını hiçbir şekilde etkilemeyeceği ifade edilmektedir.

- Diğer hisselerine sırasıyla Equinor (%(.....)) ve Sonatrach'ın (%(.....)) sahip olduğu In Salah Contract of Association'da (CoA) gaz üretim imtiyazındaki %(.....) oranında katılım hissesini,
- Diğer hisselerine sırasıyla Equinor (%(.....)) ve Sonatrach'ın (%(.....)) sahip olduğu In Salah Gas Limited'in %(.....) oranındaki hissesini,
- Diğer hisselerine sırasıyla Equinor (%(.....)) ve Sonatrach'ın (%(.....)) sahip olduğu In Salah Gas Services Limited'in %(.....) oranındaki hissesini,
- Diğer hisselerine sırasıyla Equinor (%(.....)) ve Sonatrach'ın (%(.....)) sahip olduğu In Amenas Production Sharing Contract (In Amenas PSC)³ üzerinde bulunan %(.....) oranındaki gaz üretim imtiyazına katılım hissesini

devralacaktır. İşlem sonucunda Eni Algeria kontrol sahibi hissedar olarak BP'nin yerini alacak ve hâlihazırda kontrol sahibi diğer hissedarlar olan Sonatrach ve Equinor ile birlikte In Salah Ortak Girişimi üzerinde ortak kontrol elde edecek; böylece In Salah Ortak Girişimi'nin kontrol yapısında kalıcı değişiklik meydana geleceğinden bildirim konusu işlemin, 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in (2010/4 sayılı Tebliğ) 5. maddesi kapsamında bir devralma işlemi olduğu anlaşılmaktadır.

- (7) Diğer yandan tarafların cirolarının 2010/4 sayılı "Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" in (2010/4 sayılı Tebliğ) 7. maddesinde öngörülen eşikleri aşması nedeniyle, işlemin izne tabi olduğu tespit edilmiştir.
- (8) Bildirim konusu işlemin devralan tarafı olan Eni Grubu⁴, New York ve Milano borsalarında işlem görmekte olan Roma merkezli bir İtalyan şirkettir. Eni Grubu, gaz ithalat boru hatlarını işleten ve taşıma haklarını yöneten kuruluşlarda pay sahibidir. Eni Grubu bildirim konusu işlemi gerçekleştirerek Cezayir'deki dikey pazarda petrol ve doğal gaz hisselerine ilişkin portföyünü genişletmeyi hedeflemektedir. Eni Grubu Türkiye'de esas olarak gaz sektöründe faaliyet göstermektedir. Mavi Akım su altı boru hattı⁵ üzerinde %(.....) oranında hisseye sahiptir. Gaz sektörüne ek olarak, Eni Grubu

³ Planlanan işlem ayrıca, BP'nin, hâlihazırda Sonatrach ve Equinor ile birlikte ortak olarak kontrol ettiği ve ticari pazarda faaliyet göstermeyen In Amenas PSC'de kontrol hakkı sağlayan hisselerinin de Eni Algeria tarafından devralınmasına ilişkindir. Bildirim formunda, In Amenas PSC'nin, Cezayir'de gaz, LPG ve kondensat üreten bir gaz üretim paylaşım sözleşmesi olduğu ifade edilmektedir. In Amenas PSC uyarınca, Sonatrach yerinde üretilen tüm gazı muhafaza ederken, BP ve Equinor ise kondensatın (propan ve bütan) ilgili kısımlarını almaktadır. BP, LPG hakkını Sonatrach'ın İngiltere iş koluna satarken, kondensat ise BP'nin ticaret kolu tarafından çeşitli pazarlara satılmaktadır. Bu kapsamda, In Amenas PSC tarafından üretilen tüm gaz ürünleri, In Amenas PSC tarafından münhasıran ana şirketleri olan BP, Equinor ve Sonatrach'a tedarik edilmektedir. Dolayısıyla, In Amenas PSC'nin herhangi bir ürün pazarında varlığı bulunmamaktadır ve In Amenas PSC üçüncü taraflardan herhangi bir ciro elde etmemektedir. Planlanan işlemin tamamlanmasının ardından da bu durum değişmeyecektir. Birleşme veya Devralma Sayılan Haller ve Kontrol Kavramı Hakkında Kılavuz'un (Kontrol Kılavuzu) Ortak Girişimler başlıklı bölümünde, bir ortak girişimin devralınmasının 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi kapsamında bir işlem teşkil edebilmesi için tam işlevsellik kriterini sağlaması gerektiği belirtilmektedir. Bildirim formunda, In Amenas PSC'nin ana şirketlerine yönelik faaliyeti dışında ticari pazarlarda herhangi bir varlığının olmadığı ve yakın gelecekte pazara girme planı da bulunmadığı belirtilmiştir. Dolayısıyla In Amenas PSC'nin tam işlevsellik kriterini taşımadığı görülmektedir. Başvuruya konu işlemin bu kısmı, diğer bir deyişle tam işlevsel olmayan bir ortak girişimin devralınması, 2010/4 sayılı Tebliğ kapsamında bir yoğunlaşma teşkil etmemektedir.

⁴ Eni Grubu'nun ana hissedarları, CDP (%(.....)) ve İtalya Maliye ve Ekonomi Bakanlığı'dır (%(.....)). Avrupa Komisyonu ve Kurul tarafından kabul edildiği üzere, Eni Grubu, İtalya Maliye ve Ekonomi Bakanlığı ve CDP'den bağımsız karar alma gücüne sahip ayrı bir ekonomik bütünlüktür.

⁵ Mavi Akım su altı boru hattı, Karadeniz aracılığıyla Rusya'dan Türkiye'ye doğalgazı taşımaktadır. Mavi Akım Boru Hattı, Eni Grubu'na (Eni International B.V aracılığı ile %(.....)) ve Gazprom'un (%(.....)) ortak girişimi olan Blue Stream Pipeline Company B.V.'ye aittir. Mavi Akım boru hattı üzerindeki taşıma hakları

Türkiye’de kimyasal sektöründe Versalis International aracılığıyla da faaliyet göstermektedir. Eni Grubu’nun (.....) sahip olduğu iştiraki olan Eni Algeria ise, yalnızca Cezayir’de gazlı ve/veya likit gazlı hidrokarbonların ve bağlantılı yan ürünlerin arama geliştirilmesi, üretimi ve üst pazardaki toptan tedariki alanlarında faaliyet göstermektedir.

- (9) Bildirim konusu işlemin devre konu tarafı olan In Salah Ortak Girişiminde %(.....) hisse oranına sahip olan Sonatrach, Cezayir Devleti’ne ait ulusal petrol ve gaz şirketi olup hidrokarbon değer zinciri alanında faaliyet göstermektedir. Sonatrach’ın Türkiye’deki faaliyetleri ise sınıvlandırılmış doğal gaz ve doğal gaz sıvılarının (örnek olarak, propan) satışı ve ticareti ile ilgilidir. 2021 yılında Sonatrach, Rönesans Holding⁶ ile birlikte Ceyhan limanında bir petrokimya üretim kompleksi inşa etmek için ortaklık kurmuştur.
- (10) Bildirime konu işlemde devre konu olan In Salah Ortak Girişiminde %(.....) hisse oranına sahip olan Equinor ise Norveç Devleti’ne ait ulusal petrol ve gaz şirkettir. Equinor, Türkiye’de petrol çıkarılması, petrol ve petrol ürünlerinin üretimi, nakliyesi, rafine edilmesi ve pazarlanması alanlarında faaliyet göstermektedir.
- (11) İşlemin gerçekleşmesi durumunda ortak kontrol taraflarından birinin değişeceği In Salah Ortak Girişimi, gaz arama, geliştirme, üretim ve yukarı yönlü toptan gaz tedariki alanlarında faaliyet göstermektedir. In Salah Ortak Girişimi’nin Türkiye’de herhangi bir varlığı veya faaliyeti bulunmamaktadır ve bu nedenle Türkiye’de herhangi bir ciro elde etmemektedir.
- (12) Gaz tedarik zincirinin üst pazarında (araştırmadan, geliştirmeye, üretime ve toptan gaz tedarikine kadar) küresel üreticiler⁷ gazın arama ve çıkarma faaliyetlerinin yanı sıra uzun vadeli sözleşmeler ile büyük ulusal ithalatçılara ve diğer toptancılara⁸ gazın üretimi ile satışını da gerçekleştirmektedirler. Bildirim formunda, ham petrol ve doğal gaz arama pazarında, küreselde güçlü oyuncuların yer aldığı, In Salah Ortak Girişim’i ve ortak girişimin taraflarının her birinin pazar paylarının %(.....) geçmediği belirtilmektedir. Bununla birlikte Avrupa Ekonomik Alanı’ndaki (AEA) gaz geliştirme, üretim ve toptan satışı pazarında, In Salah Ortak Girişimi ve Eni Grubu’nun pazar paylarının %(.....) altında kaldığı, Equinor’un pazar payının %(.....) ve Sonatrach’ın pazar payının %(.....) olduğu ifade edilmektedir.
- (13) Bu çerçevede işlem taraflarının Türkiye’deki faaliyet alanları incelendiğinde, Sonatrach’ın toptan gaz tedarik/ihracı üst pazarında faaliyet göstererek Türkiye’de gaz üretim ve ihracatı gerçekleştirdiği anlaşılmaktadır. Equinor ise Türkiye’de petrol ve petrol yan ürünlerinde faaliyet göstermektedir. Bildirime konu işlemin devralan tarafı Eni Grubu, Türkiye’de toptan gaz tedariki alt pazarında ithalatçı olarak faaliyet göstermektedir. Eni Grubu, Mavi Akım Boru Hattı aracılığıyla Rusya’dan gaz ithal etmekte ve BOTAŞ’a⁹ satmaktadır. Eni Grubu, Rusya’da veya Türkiye’de gaz üretimi gerçekleştirmemekte ve ihracat yapmamaktadır.
- (14) Yukarıda yer verilen bilgiler kapsamında, In Salah Ortak Girişimi’nin Türkiye’de faaliyette bulunmadığı göz önüne alındığında muhtemel işlem ile birlikte etkilenen

Eni Grup (Eni G&P Trading aracılığıyla %(.....)) ve Gazprom Export’a (%(.....)) aittir. Altyapı üzerindeki işletme ve bakım faaliyetleri Eni International B.V. aracılığıyla (%(.....)) ve Gazprom Transgaz Krasnodar (%(.....)) tarafından yönetilmektedir.

⁶ Rönesans Holding, inşaat, gayrimenkul geliştirme, enerji, endüstriyel tesisler ve sağlık alanlarında faaliyet gösteren müteahhitlik ve yatırım şirkettir.

⁷ Suudi Aramco, Gazprom, Sonatrach, Chevron, Exxon Mobil.

⁸ Eni Grup, Edison, Enel.

⁹ BOTAŞ, petrol ve doğal gaz boru hatları yapımı ve işletmeciliği, doğal gaz ve LNG depolanması ve ticareti alanlarında faaliyet gösteren bir kamu iktisadi teşebbüsüdür.

pazarın ortaya çıkmadığı değerlendirilmektedir. Ayrıca dosya kapsamında elde edilen bilgiler çerçevesinde, tarafların In Salah Ortak Girişimi aracılığıyla Türkiye'deki faaliyetleri kapsamında koordinasyon doğurucu etkilerin ortaya çıkmasının beklenmediği sonucuna ulaşılmaktadır.

- (15) Sonuç olarak, bildirim konusu işlem sonucunda 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi kapsamında başta hâkim durum yaratılması ya da mevcut bir hâkim durumun güçlendirilmesi olmak üzere ülkenin bütünü yahut bir kısmında herhangi bir mal veya hizmet piyasasındaki etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmayacağı kanaatine varılmıştır.

H. SONUÇ

- (16) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre; bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ kapsamında izne tabi olduğuna; işlem sonucunda etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesine, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere, OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.